

Geannoteerde Agenda Raad Buitenlandse Zaken van 16 maart 2026 en Verslag ingelaste Raad Buitenlandse Zaken van 1 maart 2026

Op maandag 16 maart vindt de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) plaats in Brussel. De minister van Buitenlandse Zaken is voornemens deel te nemen. Op de agenda van de Raad staat de Russische agressie tegen Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten, het EU-Zuidelijk Nabuurschap en een informeel werkontbijt over een Europese veiligheidsstrategie.

Russische agressie tegen Oekraïne

De insteek van dit agendapunt is op het moment van schrijven nog onbekend. Naar verwachting zal worden gesproken over de urgentie van voortgezette militaire en niet-militaire steun aan Oekraïne. In dat licht zal de Raad naar verwachting spreken over het belang van sancties. De Raad zal naar verwachting spreken over het uitwisselen van goede voorbeelden in de aanpak van de schaduwvloot. Betere handhaving op zee versterkt de inzet van sancties waarmee Europa de druk op Rusland opvoert. In de brief aan de Kamer¹ van 28 januari 2026 over de stand van zaken in de aanpak van de schaduwvloot heeft de regering de verschillende sporen geschetst waarlangs de aanpak van de schaduwvloot wordt vormgegeven. Een belangrijke toezegging is de aanpassing van wetgeving ter versterking van onze handelingsopties.

Situatie in het Midden-Oosten

De Raad zal spreken over de escalatie in het Midden-Oosten. Naar verwachting zal gesproken worden over additionele maatregelen die de EU kan nemen tegen Iran, mede in navolging van de bespreking in de ingelaste Raad van 1 maart 2026. De Raad zal ook ingaan op de voortgang van de implementatie van het vredesplan van president Trump voor de Gazastrook. Daarnaast zal de Raad spreken over de situatie op de Westelijke Jordaanoever. Tot slot zal de discussie over Syrië van de Raad Buitenlandse Zaken van 23 februari jl.² naar verwachting worden voortgezet.

EU-Zuidelijk Nabuurschap

De Raad zal stilstaan bij de relaties van de EU met de landen in de Zuidelijk Nabuurschapsregio. De regio is van belang voor Nederland en de EU op het gebied van migratie, veiligheid en stabiliteit, handel, investeringen en economische samenwerking. Het kabinet verwelkomt dan ook de bespreking om een geïntegreerde EU-aanpak ten aanzien van de regio te bevorderen.

Informeel werkontbijt over de Europese veiligheidsstrategie

De Raad zal tijdens een informeel werkontbijt van gedachten wisselen over een toekomstige Europese veiligheidsstrategie. Commissievoorzitter Von der Leyen heeft op 14 februari jl. aangekondigd dat de Commissie voornemens is deze voor de zomer te presenteren. De precieze insteek van de bespreking is op het moment van schrijven nog onduidelijk. Het kabinet werkt de Nederlandse inzet voor deze Europese veiligheidsstrategie momenteel uit en zal de Kamer hierover te zijner tijd informeren.

Verslag ingelaste Raad Buitenlandse Zaken van 1 maart 2026

Op 1 maart jl. belegde EU Hoge Vertegenwoordiger Kaja Kallas een bijeenkomst van de Raad Buitenlandse Zaken om te spreken over de ontstane crisis in het Midden-Oosten.

De Raad besprak de laatste ontwikkelingen sinds de geweldsescalatie van 28 februari. Daarbij benadrukte de Raad tevens de brute repressie door het Iraanse regime van de eigen bevolking, het niet naleven door Iran van de verplichtingen onder het Non-Proliferatie Verdrag en de destabiliserende rol in de regio. De Raad besprak en onderstreepte het belang van de-escalatie, solidariteit met de partners in de regio en het Iraanse volk. De Raad benadrukte tevens het belang van de veiligheid van Europese burgers die in de regio verblijven, waarbij Nederland, net als andere lidstaten, opriep tot gecoördineerd optreden in EU-verband.. Nederland vroeg specifiek aandacht voor de mogelijke secundaire gevolgen van de escalatie in het Midden-Oosten. De Raad nam tevens een EU27-verklaring aan waarin de EU bovenstaande punten benadrukt, solidariteit uitspreekt met landen die door de Iraanse aanvallen zijn geraakt, oproept tot uiterste terughoudendheid, bescherming van burgers, en

¹ Kamerstuk 36 124 Nr. 57 Stand van zaken aanpak schaduwvloot

² Kamerstuk 21 501-02 nr. 3354

naleving van het internationaal recht.³ Het kabinet volgt de ontwikkelingen op de voet en heeft de crisisstructuur geactiveerd, zoals aan uw Kamer gemeld op 28 februari.⁴

³ Statement by the High Representative on behalf of the European Union on developments in the Middle East, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/03/01/statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-developments-in-the-middle-east/>

⁴ Kamerstuk 2026Z03960